

ІНОЗЕМНІ МОВИ ДЛЯ НАУКОВОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Назва дисципліни	Англійська мова
Викладач	Зірка В.В., д.філол.н., заслужений працівник освіти України, завідувач Дніпропетровського відділення Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов (Київ) НАН України verazirka@ukr.net 067-970-30-58
Курс та семестр, у якому йдеться (планується) вивчення дисципліни	Аспіранти , 1, 2 семестр навчання
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з чотирьох навчальних модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Загальнонародна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне" 2. "Читання наукового тексту" 3. "Науково-академічне письмо" 4. "Аудіювання та усне мовлення (монологічне й діалогічне)" <p>У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №1 "Загальнонародна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне" аспірант повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • граматичні, лексичні та стилістичні відмінності літературної мови порівняно з науковим дискурсом, • основні відмінності лексичних систем іноземної та української мов, • відмінності в граматичній будові іноземної та української мов, • відмінності у способах вираження та в значенні основних граматичних категорій іноземної та української мов, • характер синтагматичних зв'язків в обох мовах, • основні відмінності синтаксису простого та складного речення та тексту двох мов, • основні принципи побудови речення: способи вираження головних і другорядних членів речення, сурядності/підрядності та форм синтаксичного зв'язку в порівнюваних

мовах,

- базові лінгвокультурні відмінності української та іноземної мов,
- основні особливості так званих “інтелектуальних стилів”,
- жанрову та етикетну специфіку української наукової та загальнонародної мови та іноземної мови, що вивчається,
- основні принципи, методи та способи перекладу з іноземної мови на українську і навпаки та редагування наукового тексту.

Вміти:

- самостійно робити письмові переклади з іноземної мови на українську і навпаки з урахуванням особливостей будови обох мов, граматичних і лексичних трансформацій, жанрових та фахових особливостей;
- самостійно здійснювати усні переклади з іноземної мови на українську і навпаки, використовуючи знання таких способів перекладу як аналогії, перекладацькі трансформації, компенсація втрат, багатозначність слів, псевдо-друзі перекладача, термінологія рідною мовою тощо,
- переводити графічну інформацію у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо),
- уміти редагувати наукові тексти, написані/перекладені іноземною мовою.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №2 "Читання наукового тексту" аспірант повинен:

Знати:

- принципи оглядового та глибинного читання вузькофахового тексту та тексту загальнонаукового характеру іноземною мовою,
- принципи пошуку імплікацій та підтексту у зазначених іншомовних текстах.

Вміти:

- читати розлогі наукові та науково-популярні тексти,

- розпізнавати підтекст та імпліцитні значення у таких іншомовних текстах,
- визначати головну ідею та ключові слова і поняття наукової праці.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №3 "Науково-академічне письмо" аспірант повинен:

Знати:

- граматичні структури та правила синтаксису, необхідні для продукування текстів іноземною мовою в академічній та професійній сферах,
- науково-академічний вокабуляр,
- принципи укладання анотацій, стендових доповідей, написання тез конференцій, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и),
- принципи структурування писемного тексту (параграфи, заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо).

Вміти:

- писати іноземною мовою резюме/CV і супровідний лист,
- писати іноземною мовою анотації і резюме,
- адекватно структурувати писемний текст (параграфи, заголовки, засоби зв'язку (логічні сполучники тощо),
- писати тези конференцій,
- створювати стендові доповіді,
- писати наукові статті різних жанрів, враховуючи їх складники (огляд літератури, вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент, результати дослідження, а також анотацію та подяку як компоненти статті);
- писати іноземною мовою аргументативні есеї, пропозиції/подання на грант(и) з тематики дослідження.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №4 "Аудіювання та усне мовлення професійного спрямування (монологічне та діалогічне)" аспірант повинен:

	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні відмінності фонологічних систем іноземної та української мов, • принципи правильної іншомовної вимови, • прийоми ефективного аудіювання, • особливості монологічного та діалогічного мовлення іноземною мовою, • етикет усного повсякденного та професійного спілкування. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ефективно сприймати та адекватно розуміти інформацію на слух (у формі монологу та діалогу), визначати головну ідею аудіотексту, • розрізняти основні акценти іноземної мови, • вести діалог іноземною мовою на побутові, суспільно-політичні та професійні теми з урахуванням лінгвокультурної специфіки іноземної мови, • уміти адекватно реагувати на слова співрозмовника, висловлювати власну точку зору, аргументувати думку тощо, • висловлювати думки іноземною мовою у монологічній формі, • виступати з презентацією перед аудиторією, у т.ч. у форматі PowerPoint; • правильно вимовляти іншомовні слова та адекватно інтонувати усні висловлювання.
<p>Опис дисципліни</p>	
<p>Умови, необхідні для вивчення дисципліни та МЕТА викладання дисципліни</p>	<p>Мета викладання навчальної дисципліни Метою курсу іноземної мови професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C 1 є розвиток мовленнєвих компетентностей, які відповідають рівню досвідченого користувача іноземної мови C1, а саме, формування навичок і вмінь, які забезпечують необхідне для науковця вільне розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне та ефективне висловлення і</p>

	<p>спілкування як на науково-академічні теми, так і на загальні / повсякденні теми в усній та письмовій формах.</p> <p style="text-align: center;">Завдання вивчення навчальної дисципліни</p> <p>Завдання курсу полягає у</p> <ul style="list-style-type: none"> • підвищенні рівня володіння іноземною мовою аспірантів (з рівня B2 до рівня C1) шляхом розвитку чотирьох основних мовленнєвих навичок та вмінь переважно в академічній та науково-дослідницькій сферах вживання мови; • систематизації та підсумовуванні знань з іноземної мови; • твердому засвоєнні системно-структурних та комплексних знань з іноземної мови; • підвищенні загальноосвітнього та загальнокультурного рівня аспірантів і розвитку їх критичного мислення; • закріпленні навичок самостійної роботи з іншомовною науковою літературою.
Опис дисципліни	
Максимальна кількість аспірантів, які можуть одночасно навчатися	10
Теми аудиторних занять та самостійної роботи	<p>Робочий навчальний план програми «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C 1» Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України передбачає навчання в обсязі 240 годин (8 кредитів ЄКТС) протягом двох семестрів і</p>

стосується викладання таких аспектів курсу як:

- читання,
- переклад,
- анотування та реферування фахової літератури,
- письмо,
- аудіювання,
- розмовне мовлення.

Навчальний матеріал дисципліни містить **чотири навчальні модулі** та передбачає виконання таких **видів робіт**:

- практичні заняття,
- лекції,
- консультації,
- поточне (проміжне) та підсумкове тестування,
- підготовка іноземною мовою усної презентації з теми та завдань дослідження (за допомогою PowerPoint).
- написання іноземною мовою статті чи наукової пропозиції за тематикою дослідження або подання на науковий грант,
- письмова рецензія іноземною мовою на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації,
- підготовка термінологічного словника-мінімуму та документації до іспиту.

Самостійна робота аспірантів впродовж усього курсу навчання має складати не менше **300 год.**

Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни аспірант повинен:

Знати:

- базові поняття та категорії граматики,

лексикології та стилістики іноземної мови, зокрема граматичних структур, синтаксичної організації наукового тексту,

- широкий діапазон словникового запасу (у т.ч. термінології) науково-академічного та професійного характеру, жанри та основні риторичні фігури й етикетні особливості наукового дискурсу,
- структурні, змістові та риторичні риси іншомовних текстів різних жанрів, принципи пошуку головних ідей та ключових слів,
- принципи організації та структурування іншомовного наукового писемного тексту - параграфи, заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо),
- принципи переглядового та глибинного читання фахових і загальнонаукових текстів, виявлення головної ідеї тексту та ключових слів,
- способи пошуку імплікацій та підтексту,
- основні принципи та способи й методи усного та письмового перекладу у професійній сфері з іноземної мови на рідну та навпаки,
- принципи тлумачення даних,
- укладання анотації, написання тез конференцій, підготовка стендових доповідей, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и),
- основи практичної фонетики

	<p>іноземних мов для правильної вимови,</p> <ul style="list-style-type: none"> • принципи глобального та детального аудіювання, • особливості монологічного та діалогічного мовлення (специфіку розпитування та пошуку інформації, відповідей на запитання, контраргументації, коментування тощо, основи публічного виступу (презентації, лекції тощо), етикет усного спілкування відповідною іноземною мовою).
<p>Мова викладання</p>	<p>Англійська, українська</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел Англійська мова (список основної літератури)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armer T. Cambridge English for scientists. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 1. Boellstorff T. How to Get an Article Accepted at American Anthropologist (or Anywhere). – Online: http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1548-1433.2008.00034.x/pdf 2. Booth W C., Colomb G.G., Williams J. M. The Craft of Research. – 3rd edition. – Chicago: University Of Chicago Press, 2008. 3. Darian S., Ilchenko O. IMPACT: Writing for Business, Technology and Science.– 2nd edition (revised). – К.: Akadempriodyka, 2012. 4. Glasman-Deal H. Science Research Writing: A Guide for Non-Native Speakers of English. - Imperial College Press, 2009. 5. Ilchenko O. The Language of Science = Англійська для науковців. – 4th edition, revised. – К.: «Едельвейс», 2016. 6. Ilchenko O. International Communication: Science, Technology, Education, Journalism (English-Ukrainian-Russian Dictionary) : Англо-

українсько-російський словник міжнародної комунікації: наука, техніка, освіта, журналістика (за загальною редакцією к.філол.н., доц. Жалая В.Я.). – К.: «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2015. – 632 с.

7. Mauranen A. “One thing I’d like to clarify...” Observations of Academic Speaking. – Online: http://blogs.helsinki.fi/hes-eng/files/2011/03/HES_Vol2_Mauranen.pdf
8. Murphy R. English Grammar in Use. - Cambridge University Press, 2004
9. Wallwork A. English for Writing Research Papers.– Springer, 2011.
10. Wallwork A. English for Research: Usage, Style, and Grammar.- Springer, 2015.
11. Wallwork A. English for Academic Correspondence (English for Academic Research).– Springer, 2016.
12. Калюжна В.В., Букреева О.Й. English opens many doors. Английский научный текст: Понимание. Интерпретация. Перевод. – Учеб. пособ. по англ. яз. – К.: 2004.
13. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.1 (Грамматичні труднощі). – К.: Політична думка, 1997.
14. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.2 (Термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі). – К.: Політична думка, 1997.
15. Ковалева Е.И., Рахманова И.И., Трахтенберг И.А. Развитие навыков чтения научной литературы на английском языке. – К.: Наукова думка, 1989.
16. Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Шахова Н.И., Рейнгольд В.Г., Салистра В.И., Басс Э.М., Дезен Н.Б. и др. – М.: Наука, 1980. – 295 с

17. Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Шахова Н.И., Рейнгольд В.Г., Салистра В.И., Басс Э.М., Дезен Н.Б. и др. – 2-е изд., перераб. – М.: Наука, 1993. – 283 с.

18. Яхонтова Т.В. Основы англомовного наукового письма = English Academic Writing for Students and Researchers: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002.

(список додаткових джерел)

1. Cambridge Preparation for the TOEFL Test. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006
2. Collins Vocabulary for IELTS by Williams Anneli. – 2012.
3. Collins Listening for IELTS by Fiona Aish, Jo Tomlinson. – 2011.
4. Collins Reading for IELTS by Els Van Geyte. – 2011.
5. Collins Speaking for IELTS by Karen Kovacs. – 2011.
6. Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Language policy unit, Strasbourg. Online: www.coe.int/lang-CEFR
7. Darian S. Understanding the Language of Science. – University of Texas Press, 2003.
8. Davis M. Scientific papers and presentations. – San Diego: Academic Press, 1997.
9. Dooley J., Evans V. Grammarway. 1-2-3-4. – Express Publishing, 2004.
10. Eskey F. Tech Talk. Better English through reading in science and technology. – Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2005.
11. Gaertner-Johnston L. Business Writing with Heart: How to Build Great Work Relationships One Message at a Time. – Syntax Training, 2013.

12. Galtung J. Struktur, Kultur und intellektueller Stil // Das Fremde und das Eigene. – Munich: Iudicium Verlag. – 1985. – P.151–193.
13. Hewings M. Advanced Grammar in Use. – Cambridge University Press, 2013.
14. Hyland K. Academic Publishing: Issues and Challenges in the Construction of Knowledge. – Oxford Applied Linguistics, 2016.
15. Introductory Guide to the Common European framework of reference (CEFR) for English language teacher. – Cambridge University Press, 2013.
16. Kaplan R. B. Cultural thought patterns in Intercultural Education // Language Learning, № 16. – 1966. – pp. 1–20.
17. LaRocque P. The Book on Writing: The Ultimate Guide to Writing Well. – Marion Street Press, Inc., 2003.
18. O'Connor S. Focus on IELTS. – Harmon: Pearson Longman, 2010.
19. Official Guide to the TOEFL Test With CD-ROM, by Educational Testing Service, 2012.
20. Swales J. Research Genres: Explorations and Applications (Cambridge Applied Linguistics), 2004.
21. Swales J., Feak C. Abstracts and the Writing of Abstracts. – Michigan: The University of Michigan, 2009.
22. Sword H. Stylish Academic Writing. – Harvard: Harvard University Press, 2012.
23. Terry M., Wilson J. Focus on Academic Skills for IELTS. – Harmon: Pearson Longman, 2010.
24. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences. –Springer, 2010.
25. Wallwork A. English for Academic Correspondence and Socializing. –Springer, 2011.
26. Zimmerman F. English for Science. – New Jersey: Prentice Hall Regens, 1989.

	27. Zinsser W. On Writing Well, 30th Anniversary Edition: The Classic Guide to Writing Nonfiction. - Harper Perennial, 2006.
--	--